Redactiunea, Administratiunea și Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare Nr 22.
Scrisori nefrancate nu se primescŭ. Manuscripte nu se retrimitŭ!
Birourile de anunciuri:
Brașovu, piața mare Nr. 22.
Inserate mai primescŭ în Viena Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler (Oto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg; în Budapesta: A. V Goldberger, Anton Mezei, Eckstein Bernat; în Frankfurt: G. L, Daube; în Hamburg: A. Steiner.
Prețul insertiunilorŭ: o seria garmondŭ pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă și învoială.
Reclame pe pagina III-a o seria 10 cr. v. a. séu 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULŬ LI.

„Gazeta“ iese în fie-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe șése luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
Pentru România și străinătate:
Pe unŭ anŭ 40 franci, pe șése luni 20 franci, pe trei luni 10 franci.
Se prenumeră la tóte oficiele postale din întru și din afară și la dd. colectori.
Abonamentulŭ pentru Brașovŭ:
la administrațiune, piața mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe șése luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl., pe șése luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 bani.
Atâtŭ abonamentele câtŭ și insertiunile suntŭ a se plăti înainte.

Nr. 253. Brașovŭ, Joi 17 (29) Noemvrie 1888.

Brașovŭ, 16 Noemvre v.

De unŭ timpŭ încóce o fierbere mare a cuprinsŭ tóte păturile poporului trancesŭ, par'că țéra s'ar afla în ajunulŭ unei catastrofe interióre.

Guvernulŭ republicei mai ține încă puterea în mână, dér autoritatea lui este aprópe cu totulŭ sdruncinată prin desbinările în sînulŭ republicanilorŭ de-o parte și prin uneltirile cutezătóre ale boulangiștilorŭ și ale monarchiștilorŭ de altă parte.

Cestiunea revisuirei constituției a produsŭ o regretabilă confusiune în țéră și lucrurile au ajunsŭ așa departe, încâtŭ este o dorință generală, ca sĕ se facă finitŭ situațiunei nesuportabile de adĭ prin disolvarea camerei, care a devenitŭ de toțĭ urgisită.

Boulanger cu numĕroșii sĕi aderențĭ au cerutŭ mai întâiu revisiunea constituției. Ministeriulŭ Floquet a credutŭ a paralisa planurile lui și a cerutŭ și elŭ în numele guvernului revisuirea. Astfelŭ s'a formatŭ părerea în tótă țéra, că starea actuală trebue sĕ cedeze unei nouĕ organisațiunĭ interióre.

Marea întrebare este însĕ și rĕmâne, că în ce modŭ sĕ se facă revisuirea, pe ce base sĕ se reorganiseze Francia în întru?

Massele poporațiunei au începutŭ sĕ privéscă în Boulanger pe acela, care este chiămatŭ a înaugura noua ordine de lucrurĭ în Francia, combătêndŭ relele și aberațiunile sistemei parlamentare de adĭ, a unei sisteme, care lăsândŭ tótă puterea în mâna parlamentului a espusŭ interesele țĕrii ambițiunilorŭ, poftei de căștigŭ și intrigelorŭ deputațilorŭ, carĭ sĕ céртă mereu între sine spre cea mai mare scandalisare a țĕrii.

In lipsa unui altŭ bărbatŭ, care sĕ scie impune tuturorŭ prin spiritulŭ și popularitatea sa, generalulŭ Boulanger a ajunsŭ a fi adoratulŭ masselorŭ și acesta este póte celŭ mai mare periculŭ pentru regimulŭ republicanŭ. Căcĭ Boulanger a datŭ mâna cu bonapartiștii și cu orleanistii și deși protestéză mereu contra însinuărilorŭ că ar avé tendințe agresive, reiese din tótă atitudinea sa, că ajungêndŭ la putere numai causei republicane nu va servì.

Republicanii sincerĭ vĕdŭ pericululŭ, dér suntŭ incapabilĭ de a'lŭ înfrunta cum se cuvine, din causa vrajbei ce domnesce între partidele republicane, dintre carĭ cea estremă radicală câștigă pe di ce merge mai multŭ terêmŭ și aștéptă cu dorŭ sĕ soséscă momentulŭ, ca sĕ pótă rĕsturna starea actuală de lucrurĭ.

In mijloculŭ contrastelorŭ de scopurĭ, aspirațiunĭ și interese, ce se manifestă în sînulŭ diferitelorŭ partide, este lucrulŭ celŭ mai tristŭ, că guvernulŭ îșĭ perde totŭ mai multŭ încrederea și că parlamentulŭ însușĭ a devenitŭ ținta tuturorŭ atacurilorŭ.

Este învederatŭ, că cei ce au interesŭ sĕ rĕstórne sistemulŭ de adĭ, facŭ totŭ posibilulŭ spre a nutri în poporŭ nemulțumirea în contra regimului parlamentarŭ republicanŭ. In uneltirile lorŭ contra parlameutului, a guvernului și a președinței republicei se unescŭ boulangiștii cu monarchiștii, radicalii cu socialiștii și anarchiștii,

Scandalosulŭ procesŭ alŭ deputatului Numa Gilly, care într'o scriere a sa a insultatŭ și calumniatŭ aprópe pe toțĭ conducĕtorii partidei republicane din parlament, și interesulŭ celŭ documentéză massele poporațiunei fată cu aceste calumnii, suntŭ cea mai viuă dovadă despre pericululŭ ce amenință republica.

Boulangiștii împreună cu monarchiștii au mai rĕspânditŭ faima că ministerulŭ Floquet plănuiesce o lovitură de statŭ și mulțĭ suntŭ de părere că prin acésta ei voescŭ sĕ pregătéscă massele pentru o apropiată schimbare, căcĭ asemenĭ faime se rĕspândescŭ numai în ajunulŭ revoluțiunilorŭ.

In diua de 2 Decemvre a. c. se pregătesce poporațiuneu Parisului pentru o mare manifestare în memoria revoluționarului Baudin, care a cădutŭ pe baricade luptândŭ în contra usurpătorului puterii de statŭ, Louis Napoleonŭ. S'a esprimatŭ temerea, că póte cu acéstă ocasiune va isbucnì marea crisă interióră, ce-o aștéptă spiritele multŭ agitate din tótă țéra.

Caracteristicŭ este, că chiar unŭ boulangistŭ a propusŭ în cameră ca cenușa lui Baudin se fiă transportată în 2 Decemvre a. c, în Pantheon. Guvernulŭ temêndu-se de vr'unŭ planŭ ascunsŭ alŭ boulangiștilorŭ s'a opusŭ și camera a decisŭ ca acea transportare sĕ se facă numai la 14 Iulie 1889.

Acum în urmă a mai pășitŭ pe scenă și „liga patrioțilorŭ“, care posede mare popularitate din causa aspirațiunilorŭ ei de revanșă și a proclamatŭ alianța ei cu boulangismulŭ și simpatiile, ce le nutresce pentru Rusia.

In fața acestui chaosŭ de nisuințe și de tendințe opuse se nasce întrebarea, care va fi atitudinea armatei francese în ora decisivă? Căcĭ dela armată depinde totulŭ, și numai partida, care se va bucura de sprijinulŭ ei, va fi stăpână pe Francia.

In privința armatei domnesce încă tăcere. Se vorbesce numai, că generalii arŭ fi convenitŭ între ei de a nu suferì ca radicalii republicanĭ sĕ ajungă la putere. Ce vorŭ dice însĕ generalii, décă viitorulŭ „apelŭ la poporŭ“, care pare a fi neevitabilŭ, va face pe generalulŭ Boulanger stăpânŭ absolutŭ alŭ situațiunei politice în țéră? Da-vorŭ ei sprijinulŭ lorŭ acestuia?

Eată marea enigmă a căreia resolvare va decide asupra destinelorŭ Franciei multŭ cercate.

Situațiunea în România.

Bucurescĭ, Noemvrie a. c.

La trecerea mea din Viena prin Brașovŭ la Constantinopolŭ, țĭ-am promisŭ, d-le Redactorŭ, a mĕ opri în Bucurescĭ trei séu patru sĕptĕmânĭ pentru a mĕ informa câtŭ se póte mai bine în ceea ce privesce starea lucrurilorŭ, stare pe care pentru a-o puté cunósce trebuia s'o studiez la fața locului.

Am sositŭ la Bucurescĭ în ajunulŭ alegerilorŭ.

N'am vĕdutŭ câtŭ am umblatŭ alegerĭ mai liniștite, mai neinfluințate, mai fără sgomotŭ ca în Bucurescĭ.

Vota tocmai colegiulŭ alŭ II-lea, când unŭ amicŭ m'a luatŭ și m'a dusŭ în localulŭ unde votau alegĕtorii din *Galbenŭ*, și anume în strada Clemenței, acolo unde diarele spunŭ, că ar fi fostŭ bătaiă. Am rĕmasŭ uimitŭ, că afară de membrii biuroului electoralŭ nu se găsea nimenĭ și numai din când în când venia câte unŭ alegĕtorŭ spre a'șĭ depune votulŭ în urnă.

Grațiă acestei *nemărginite* libertățĭ electorale, au eșitŭ din urnă representanții tuturorŭ nuanțelorŭ partidelorŭ, încâtŭ cu adevĕratŭ cuvêntŭ se póte afirma, că astădĭ în corpurile legiuitóre nu esistă nicĭ o partidă compactă, care ar puté da unŭ guvernŭ trainicŭ chematŭ prin încrederea țĕrii și consacratŭ de M. S. Regele.

Camera se compune din 180 și Senatulŭ din 120 membri.

In Cameră suntŭ 60 purĭ Catargiescĭ, 8—10 Vernesciștĭ, 30—40 purĭ junimiștĭ, 20 Dumitru Brătieniscĭ, 15—20 Iuonŭ Brătieniștĭ și restulŭ ca spuma apei adiată de vêntŭ pe deasupra valurilorŭ.

Totŭ cam așa se împartŭ și în Senat, cu deosebire că acolo numĕrulŭ Iuonŭ Brătieniscilorŭ e mai mare decâtŭ în Cameră și numai prin voturile lorŭ date în

---

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS.“

Dora d'Istria.

(Principesa Ghica.)

Se scrie diarului „Fanfulla“ din Roma de corespondentulŭ sĕu din Florența cu data de 19 Noemvre următórele:

Sâmbătă séra, la órele 6, unŭ chelnerŭ dela restaurantulŭ Doney aducea principesei prândulŭ, după obiceiu, de óre-ce în otelulŭ sĕu din calea Leonardo da Vinci, Dora d'Istria nu ținea alte slugĭ decâtŭ o cameristă și unŭ grădinarŭ.

Ilustra dómnă se simțì deodată fórte rĕu, dise că nu mai vede lumina și cădù mórtă în brațele cameristei, care o ajuta sĕ se îmbrace. De câtă-va vreme suferea de stomacŭ; nu chema doctorĭ, căcĭ, după mórtea profesorului Cipriani, nu mai găsia unŭ doctorŭ, care sĕ pótă fi și prietinŭ alŭ casei. După unŭ momentŭ de o violență estraordinară, o strangulare de herniă o ucise.

*

Principesă Ghica prin nascere, principesă vĕduvă Koltzoff-Massalsky, pe lângă nobleța némului, Dora d'Istria avea și pe aceea de celebră scriitóre:

„Dicon che sei gentil, sei buona e bella,
„Che il cor hai grande, pari all'alto in-
[gegno;
„Figlia d'Eroi, ma pur nostra sorella:
„Dicon che il Genio tuo d'un scettro è
[degno
„Da un polo all'altro ognun così favella*)

Cu aceste versurĭ, nu frumóse, dér adevĕrate, copilele sĕrmane din școlele catolice dela Scutari trămiteau în 1881 Dorei d'Istria unŭ condeiu de argintŭ salutândŭ în persóna ei pe *Stéua Albaniei*; cu puținŭ mai 'nainte Regele României îi oferise medalia *Bene-Merenti* de aurŭ, ér Grecia, în aplausele solemne ale Parlamentului, îi conferise cetățenia elenică.

Onorurĭ meritate, deóre-ce Dora d'Istria nu numai că scrisese multe și bine (*La Revue des Deux Mondes* și cele mai respândite reviste americane îșĭ disputau articolele sale), dér volumele sale fórte numĕróse și privitóre la popórele orientale ajutoră fórte causa civilisațiunei și dreptății în acele țĕrĭ.

*

Din amorŭ, Dora d'Istria luase în căsĕtoriă pe unŭ briliantŭ oficerŭ de husarĭ, principele rusŭ Massalsky; dér în 1853, când isbucnì resboiulŭ în Orientŭ, ea îmbrățișà cu atâta ardóre opiniunile liberale, încâtŭ guvernulŭ rusŭ, prigonindŭ și pe Ghiculescĭ în România, făcŭ sĕ se spună principesei că locuitulŭ în Rusia nu făcea pentru dênsa.

Plecà.

Pierdêndŭ mai târdiu unŭ copilașŭ, ea trăì despărțită de soțulŭ sĕu, care a muritŭ acum vr'o dece anĭ.

D'atuncĭ, Dora d'Istria a trăitŭ prin tóte țĕrile studiândŭ și scriindŭ. Stete câțĭ-va anĭ în Elveția și publicà acolo *Au bord des lacs helvetiques*, și *La Suisse allemande*.

După 1859 trecù în Italia liberată și se stabilì la Torino, visità de mai multe orĭ Grecia și alte țĕrĭ ale Orientului. Scrise *Les femmes en Orient*, *La vie monastique dans l'eglise orientale*, o carte asupra Rumeliei și asupra Moreei, una asupra eroilorŭ României, o alta asupra raporturilorŭ României cu papii dela Roma, o altă despre poesia otomană; „Albanesii în România séu istoria principelorŭ Ghica“ și „Naționalitatea albanesă“ suntŭ alte opere meritorie ale ilustrei scriitóre.

*

Scria mai cu sémă în limba francesă, pentru-că voia sĕ cunóscă toțĭ popórele Orientului și sĕ le ajute în redeșteptarea lorŭ. Totŭ în franțusesce a scrisŭ cartea întitulată: *Des femmes par une femme*; vorbea însĕ pefectŭ și limbele italiană și grecă-modernă.

Dorise totdéuna sĕ locuéscă la Florența; de aceea, în 1872, prinse cu plăcere ocasiunea de a cumpăra villa cea nouă a d-lui de Gubernatis, *Villa d'Istria*; aci îșĭ făcù reședința s'a favorită, îi mărì grădina, plantândŭ florĭ rare și arborĭ esoticĭ, și petrecea într'ênsa cea mai mare parte a anului, primindu-șĭ amicĭ în mijloculŭ cărților ŭ și animalelorŭ sale.

Am vĕdutŭ adĭ cânele sĕu favoritŭ care rătăcea măhnitŭ prin casă, ca și

---

*) Spunŭ, că eștĭ blândă, și bună, și frumósă; că inima țĭ-e mare, de potrivă cu falnica ta minte; fiică de Eroi, dér totușĭ sora nóstră: spunŭ că Geniulŭ tĕu e demnŭ de unŭ sceptru. Dela unŭ polŭ la altulŭ orĭ cine așa dice.

modŭ demonstrativŭ, a pututŭ triumfa generalulŭ Florescu la presidențiă.

In fața acestei împrejurărĭ svêrcolirile din colegiile electorale au trecutŭ în corpurile legiuitóre.

Confusiunea se măresce și prin aceea că în ordinea grupărilorŭ politice se bălăbănescŭ două împrejurărĭ: cultulŭ personalŭ și interesulŭ de câștigŭ din acelŭ cultŭ.

Cele mai însemnate trei nuanțe: Cartagiu, I. Brătianu și D. Brătianu suntŭ lipsite de unŭ programŭ precisŭ și bine alcătuitŭ, în ceea ce privesce, reformele cerute de țéră și de timpŭ.

Aderinții lui D. Brătianu și Lascarŭ Catargiu stau purŭ și simplu numai pe unŭ terenŭ negativŭ, pe când ai lui Iuonŭ Brătianu se declară gata de a primi proiectele d-lui Carpŭ afară de unulŭ, acela privitorŭ la noua împărțire administrativă a țĕrii în *„căpitanate“*.

Carpŭ, sufletulŭ guvernului actualŭ, descendentŭ alŭ unei vechĭ familii rurale boerescĭ din Moldova, ocupându-se încă de anĭ îndelungațĭ cu studii înalte de statŭ și cu situațiunea politică și economică a țĕrii sale, o rupe cu desevîrșire cu trecutulŭ à la *turca-franca* și se silesce sĕ dée țĕrii o administrațiune asemenea acelora din țĕrile civilisate ale Occidentului, ér în privința agrară voesce sĕ dée o soluțiune, care sĕ aducă o armoniă între plugarŭ și proprietarŭ, încâtŭ *albăstrimea urbană* sĕ nu se mai uite la *albimea rurală* ca la o óiă bună numai pentru belitŭ.

Era acésta nouă, pe care voesce Carpŭ sĕ o întroducă și pe care a o întroduce Iuonŭ Brătianu s'a temutŭ, nu póte fi bine privită de vechii conservatorĭ, carĭ și astădĭ credŭ, că numai *plutocratulŭ și aristocratulŭ* are solie dela Dumnedeu sĕ stăpânéscă.

Esistândŭ acéstă deosebire între Carpŭ și vechii conservatorĭ, sunteți în dreptŭ a mĕ întreba: cum se póte ca ei sĕ alcătuéscă astădĭ împreună unŭ ministerŭ în care, din vechii conservatorĭ, a întratŭ unŭ *aristocratŭ* de sânge, Manu, și duoi *plutocrațĭ*, Lahovary și Vernescu?

Intrebarea e legitimă și în jurulŭ deslegării ei se învêrte *nodulŭ gordianŭ*.

Pentru deslegarea nodului, nu numai politiculŭ, ci și celŭ mai puținŭ inițiatŭ în ale politicei trebue sĕ'șĭ pue mai întâi întrebarea:

Renunțat'a óre Carpŭ la proiectele sale, séu adopatule-au Catargiu, Vernescu și Lahovary ca fiindŭ și ale lorŭ întocmai cum suntŭ întocmite?

E fără îndoială, că Carpŭ, acelŭ caracterŭ de bronzŭ, acelŭ capŭ luminatŭ, acelŭ bărbatŭ, care scie sĕ-șĭ dée sémă de gréua *situațiune internă* în care se află țéra, n'a pututŭ sĕ ștérgă nicĭ o virgulă din proiectele sale, dér totŭ atâtŭ de adevĕrată e și împrejurarea, că cu aceeașĭ tenacitate insista pănă mai erĭ și Lahovary și Vernescu în a **nu** le primi.

O aplanare între aceste două contraste sunt sigurŭ că pănă în aceste momente nu s'a realisatŭ și de aceea eu *considerŭ ministerulŭ actualŭ* numai ca unŭ mijlocitorŭ alŭ *armistițiului* întratŭ în *campania legislativă*.

Inteligența democratică și poporulŭ e pentru proectele d-lui Carpŭ și astfelŭ *stânga* liberală din cameră, mai curêndŭ séu mai târdiu va trebui sĕ și le însușéscă spre a puté lupta în contra *dreptei plutocrate și conservatóre*, inimiculŭ ei secularŭ.

Indată ce va sosi momentulŭ, ca camera sĕ încépă a lucra, *drepta* va trebui sĕ-șĭ spue ultimulŭ ei cuvêntŭ dela care atêrnă limpedirea situațiunei.

Décă în aceste dile de **repausŭ**, *drépta* totŭ n'ar fi profitatŭ de a se convinge, că țéra în marea ei maioritate e *junimistă-liberală*, atuncĭ *stânga liberală* spre a nu-șĭ desminți trecutulŭ, că e *democrată și națională*, va trebui sĕ se pronunțe pe față pentru proiectele esistente de reforme și astfelŭ în acelŭ momentŭ încetândŭ *armistițiulŭ* vomŭ asista, póte, la o *metamorfosă* a grupărilorŭ politice, care va fi fórte semnificativă pentru limpedirea situațiunei interne a României.

In acéstă nouă constelațiune a partidelorŭ, pe care o prevĕdŭ, mi-se pare că *stânga* se va apropia mai multŭ de *centru*, de care *drépta* se va depărta.

Intre *stânga liberală* și *centrulŭ junimistŭ* esistă o mai mare comunitate de idei în politica esternă și internă decât s'ar puté stabili prin *pacte* cu *drépta*, care nu numai că urmăresce tendințe ce ar puté da țera înapoi, dér chiar și starea legală de astădĭ cu anevoe o póte accepta.

Dr. M......

Mișcarea în Francia.

„Post“ din Berlinŭ susține, că Boulangiștii au lățitŭ cu intențiune faima în Francia, că guvernulŭ actualŭ republicanŭ voiesce sĕ facă o *lovitură de statŭ* și că acésta este unŭ simptomŭ, că Boulangiștii pregătescŭ o *revoluțiune în întru*. Și Louis Napoleon a fostŭ lățitŭ odinióră faima, că partidele monarchice ale adunărei naționale voiescŭ sĕ rĕstórne republica; ca salvatorŭ alŭ republicei a împrăștiatŭ apoi adunarea națională. In Parisŭ ar circula sgomotulŭ, că generalii din armată, carĭ erau decișĭ a se opune unei încercărĭ a radicalilorŭ de a rĕsturna guvernulŭ, nu s'ar mai opune unei asemenĭ încercărĭ făcute de Boulanger.

In 25 l. c. după amédŭ *liga patrioțilorŭ* a ținutŭ o adunare generală. Paul *Deroulède* a ținutŭ unŭ discursŭ. Elŭ a lăudatŭ pe Boulanger, a atacatŭ însĕ pe Ferry, Floquet, pe opoșiționiștĭ și parlamentulŭ. Elŭ accentuă, că liga patrioțilorŭ a fostŭ totdéuna la înălțimea patriotismului, dér acum ea este mai boulangistă ca orĭ când. Boulanger nu atacă. ci apĕră republica. Voimŭ — dise Deroulède — republica, progresulŭ, dreptatea, libertatea, revisuirea constituției și alegerĭ nouĕ. Nu uitămŭ, că teritoriulŭ nostru trebue sĕ fiă eliberatŭ, dér nu voimŭ rĕsboiulŭ. Voimŭ o apĕrare națională. *Josŭ cu republica parlamentară*! *Trăiască republica națională!* In fine Deroulède a datŭ espresiune *simpatiilorŭ* pentru *familia împĕrătéscă a Rusiei*, care a scăpatŭ de o mare nenorocire. Discursulŭ sĕu a fostŭ viu aplaudatŭ de mulțimea adunată.

„Gaulois“ află, că consiliulŭ de miniștri a discutatŭ Sâmbătă cestiunea *disolvărei ligei patriotice*. Decisiunea s'a amânatŭ pentru ierĭ, Marțĭ.

Duminecă séra la 8 óre s'a datŭ érășĭ unŭ mare *banchetŭ* în onórea lui *Boulanger*, în salónele Lemardelay din Parisŭ. Era mare temere, că cu acéstă ocasiune va fi turburată liniștea publică, dér nu s'a întêmplatŭ nicĭ unŭ incidentŭ, deórece diarele boulangiste au provocatŭ pe aderenții lorŭ sĕ nu rĕspundă la nicĭ o provocațiune și sĕ mérgă cétă de cétă în ordine la banchetŭ, fără a striga pe stradă.

SCIRILE DILEI.

O scire durerósă ne aducŭ diarele din România: In urma unei bóle crude, care secase într'ênsulŭ puterile vieței *Iónŭ Câmpineanu*, fostŭ ministru în diferite cabinete liberale și acum guvernatorŭ alŭ Băncei Naționale, a încetatŭ din viéță Duminecă în 13 (25) Noemvre. Iónŭ Câmpineanu a fostŭ unulŭ din tinerii carĭ, după sfârșitulŭ studielorŭ, s'a înhămatŭ cu tăriă și hotărîre la carulŭ liberalismului românŭ. Moștenise dela părintele sĕu iubirea nemărginită pentru patria română. Inainte de 1876, împreună cu alțĭ tinerĭ liberalĭ, în presă, în întrunirĭ publice, în parlamentŭ, luptase pentru triumfulŭ liberalismului. A fostŭ părtașŭ alŭ victorei în tóte marile fapte ale vechei partide liberale. La apusulŭ prematurŭ alŭ unei viețĭ care, judecată după aurora,sa părea a fi menită pentru unŭ strălucitŭ viitorŭ,Iónŭ Câmpineanu a asistatŭ, luândŭ mânnită parte, la tóte desunirile partiței liberale, dice „Românulŭ“.

* * *

Comisiunea ungurésca de esaminare pentru profesorĭ de școlele medii a ținutŭ ședință, ca sĕ desbată acelŭ rescriptŭ alŭ ministr. lui de instrucțiune, în care comisiunea învitată sĕ propună eventuale ușurărĭ cu privire la disposițiunile noului proiectŭ de lege militară pentru candidații de profesorĭ. Comisiunea aprobă deplinŭ acea disposițiune a proiectului de lege, care interdice voluntarilorŭ pe unŭ anŭ a'șĭ continua în acelașŭ timpŭ și studiele, punêndu-se prin acésta capĕtŭ unui neajunsŭ deopotrivă stricăciosŭ în privința scientifică ca și în privința morală. Ușurărĭ pentru voluntarii pe unŭ anŭ comisiunea a declaratŭ, că nu póte propune nicĭ una, care ar fi compatibilă cu interesele studiului scientificŭ și ale cultivărei pedagogice a profesorilorŭ dela școlele medii; dér a recomandatŭ ministeriului, ca acei profesorĭ voluntarĭ pe unŭ anŭ, carĭ au depusŭ esamenulŭ de oficerŭ cu bunŭ succesŭ, la înaintarea lorŭ, respective la numirea lorŭ ca profesorĭ ordinarĭ, sĕ fiă câtŭ se póte mai preferițĭ, póte că sĕ lĭ-se scurteze serviciulŭ de suplinitorĭ prescrisŭ de lege.

* * *

Fabrica de zaharŭ, pentru care firma Friederic Czell și fii face marĭ pregătirĭ, se va construi în *Bodŭ*. Pentru cultura sfeclelorŭ au asiguratŭ comitatele Brașovŭ și Trei-scaune 8000 jugĕre. Intreprinderea va fi pe acții și la primăvéră se va începe construirea fabricei.

* * *

In tarifulŭ căilorŭ ferate austro-ungare-române vorŭ întra în putere dela 1 Decemvre n. c. următórele suplimente: suplimentulŭ IV la partea I valabilă dela 1 Octomvre 1885 (disposițiunĭ generale), suplimentulŭ VI la partea III valabilă dela 1 Octomvre 1885 (tabele tarifare pentru transportulŭ directŭ de marfă) care conține unŭ *tarifŭ esceptionalŭ* pentru transportulŭ de piei lucrate și crude, de ouĕ, untură de porcŭ, pasĕrĭ tăiate, lână de oi.

* * *

Colonia poloneză din Bucurescĭ va serba la 29 Noemvre n. aniversarea revoluțiunei dela 1830 pentru neatêrnarea Poloniei. Serbarea națională va începe cu unŭ servițiu divinŭ în biserica catedrală Sf. Ioseph și se va termina cu o edunare în localulŭ societății polone, unde se vorŭ rosti mai multe discursurĭ cu privire la nenorocita Poloniă.

* * *

„Românulŭ“ află, că s'a comandatŭ deja materialulŭ necesarŭ pentru cele *41 de ambulanțe militare române* ce se vorŭ constitui pănă în primă-véra viitóre.

* * *

Invitare la *concertulŭ* urmatŭ de *dansŭ*, ce „Reuniunea română de cântărĭ“ din locŭ va da în sala *„Corónei Ungariei“* Sâmbătă la 1 Decemvre 1888 st. n. Programulŭ: *Mardzi* „Cinelŭ-Cinelŭ“ corŭ bărbătescŭ. *Glogoveanŭ* „Stéua visurilorŭ mele“ solo-sopranŭ de d-ra Iulia Dragoescu. *Kreutzer* „Cortulŭ de nópte în Granada“. Terțetulŭ din Finale esecutatŭ de d-ra Dragoescu (sopran) Dr. G. Vuia (tenorŭ) și d-lŭ Andrițoi (baritonŭ) *Porumbescu* „Hora Sinaiei“ corŭ mixtŭ. Urméză dansulŭ. Prețulŭ de intrare 60 cr. de persónă. Membri reuniunei fiindŭ producțiunea *„obligată“* au intrare liberă. Inceputulŭ la 8 óre. — *Oravița*, 25 Noemvre 1888. — *Presidiulŭ*.

Cestiunea maghiarisării în dieta ungurésca.

(Urmare.)

Steinacker (continuare): Erĭ curtea cu jurațĭ din Budapesta a condamnatŭ pe unŭ Românŭ, pentru că a disŭ, că rassa maghiară pune interesele sale mai pe susŭ de interesele statului (Aprobărĭ în drépta), séu mai bine disŭ, că interesele sale și-le identifică pe deplinŭ cu ideile statului (Aprobărĭ în drépta și în stânga). Intrebŭ acum, ce altă a disŭ d-lŭ deputatŭ Busbach, vedĭ-bine, aicĭ în dieta țĕrei? Dér chiar décă în altŭ locŭ ar fi disŭ ceea ce a disŭ, eu așa credŭ, că egalitatea de dreptŭ n'ar afla în statulŭ acesta unŭ astfeliu de procurorŭ de statŭ, care sĕ-lŭ tragă la rĕspundere pentru acésta.

Polonyi Geza: Nicĭ pe d-ta nu te trage nimeeea la rĕspundere! (Așa este! în stânga. Mare sgomotŭ.)

Eugeniu Steinacker: D-lŭ deputatŭ Busbach formulândŭ teoria maghiarisărei din incidentulŭ proiectului de lege, ce-lŭ avemŭ înainte, dice, că principiulŭ conducĕtorŭ este acela, că aceea rassă, care scie sĕ se ridice peste celelalte rasse, este chemată a purta rolulŭ conducĕtorŭ față cu celelalte rasse, este chiămată a dispune asupra problemelorŭ de statŭ și a-le resolva în numele sĕu propriu, în contulŭ sĕu și în numele reputațiunei sale; acéstă rassă are nevoiă, ca sĕ stea în fruntea ei unŭ puternicŭ guvernŭ centralŭ. (Puternice aprobărĭ în drépta). In urma acésta ar fi eschișĭ dela îndeplinirea problemelorŭ statului acei cetățenĭ ai statului, carĭ nu aparținŭ acestei rasse. (Contradicerĭ sgomotóse în drépta și stânga.)

Președintele: (S'audimŭ! S'audimŭ!) Paragrafulŭ 169 alŭ regulamentelorŭ die-

---

cum șĭ-ar fi căutatŭ stăpâna deja puse în cosciugŭ.

*

Obicĭnuitŭ, principosa călĕtoria în timpulŭ verei.

Intr'unŭ rêndŭ merse pănă în Statele-Unite.

Și acasă și afară era bună și binefăcĕtóre.

Scrierile sale și veniturile ce avea ca principesă Ghica, îi permiteau de a trăi ca damă mare și de a ajuta pe sĕracĭ.

Nu lăsă alte rude decâtŭ doi frațĭ.

In absența lorŭ, datoriele îmormêntării au fostŭ îndeplinite de consululŭ românŭ, de consululŭ rusŭ și de contele Angelo de Gubernatis, care era unulŭ din amicii și din admiratorii cei mai stăruitorĭ ai celebrei scriitóre.

*

Imormêntarea se va face la 20 Noemvre (Marțĭ).

Se așteptă deschiderea testamentului pentru a se sci ce a hotărîtŭ Dora d'Istria în acéstă privință. Nu se crede sĕ fi lăsatŭ ordine de a fi arsă (crematá.)

In orĭ ce casŭ va fi pusă provisotiu în cimiterulŭ necatolicŭ de óre-ce ea era grécă schismatică.

Orĭ-unde i-ar fi mormêntulŭ, Albanesii, Grecii și Românii vorŭ trimite coróne, cum ea însă-șĭ aduse coróne la Missolonghi, pe mormintele lui Marco Botzaris și George Byron, — vorŭ trimite coróne de stejarŭ pentru zelósa iubitóre de patriă, coróne de laurĭ pentru ilustra scriitóre, coróne de florĭ pentru dómna prea frumósă și împodobită de virtuțĭ.

Aristo.

P.S. — In testamentŭ, Dora d'Istria lăsă micĭ legaturĭ frațilorŭ și servitorilorŭ; numesce moștenitóre capitala Bucurescĭ pentru bunurile sale din România, și Florența de villa sa pentru a fi vêndută în folosulŭ asilului de surdo-mutĭ. Pentru corpulŭ sĕu a hotărîtŭ sĕ fiă arsŭ. Vorŭ fi față la cremațiunca cadavrului consulii rusŭ și românŭ, și amicĭ. Cenușa va fi depusă în crematoriulŭ dela Trespiano.

In numĕrulŭ de ierĭ amŭ comunicatŭ, că cremațiunea s'a și făcutŭ.

talĭ îmĭ ordónă espresŭ, că décă în dietă s'ar comite din partea vre-unui domnŭ deputatŭ agitaţiune contra orĭ-cărei naţionalităţĭ, contra aceluia sĕ-mĭ ridicŭ cuvêntulŭ. (Aprobărĭ generale). In urma acésta, fără a mĕ dimite în meritulŭ causei, îmĭ trebue sĕ facŭ atentŭ pe d-lŭ deputatŭ, ca sĕ-şĭ cumpănéscă cuvintele, mai cu sémă din acelŭ punctŭ de vedere, ca aceia, carĭ nu cunoscŭ în deajunsŭ stările din Ungaria, sĕ nu fiă duşĭ în rĕtăcire. (Sgomotóse aprobărĭ generale) în privinţa raporturilorŭ esistente între naţiunea maghiară şi rassa maghiară, şi între Maghiarĭ şi ceialalţĭ fii ai naţiunei, (Furtunóse aprobărĭ generale.) Cugete d-lŭ deputatŭ, décă se află pe rotogolulŭ pămêntului o astfeliu de naţiune, (Mare plăcere şi aprobărĭ) în alŭ căreia sînŭ o altă naţionalitate sĕ guste libertate mai mare, de cum gustă în Ungaria (Furtunóse aprobărĭ în drépta) şi de cum gustă în patria maghiară fiii de orĭ-ce limbă ai aceleia. (Furtunóse aprobărĭ generale.) Şi décă acésta este aşa, ceea ce nu se póte trage la îndoială (Adevĕratŭ! Aşa este! în drépta şi în stânga), cu dreptŭ şi cuviinciosŭ este, ca fiilorŭ de rassă maghiară ai naţiunei maghiare sĕ li-se facă în corpulŭ representativŭ alŭ naţiunei astfeliu de imputărĭ? (Vivate şi furtunóse aprobărĭ generale.)

Steinacker: Onorabilă dietă (Mare sgomotŭ. Mişcare. Strigărĭ: Josŭ cu elŭ! S'audimŭ! Şi aşa nu ne vorbesce nouĕ!) Cu scirea, séu celŭ puţinŭ cu intenţiunea mea nu s'a disŭ nimicŭ ce ar cădé afară din analisa raporturilorŭ faptice, făcută tocmai de unŭ colegŭ deputatŭ alŭ meu. (Mare sgomotŭ). Mărturisescŭ, cautŭ sĕ mĕ mirŭ de acéstă agitaţiune mare, de óre ce eu, vorbindŭ în causa acésta, vorbescŭ directŭ din punctulŭ de vedere alŭ posiţiunei mele de partidŭ şi în numele celorŭ carĭ m'au trimisŭ aicĭ.

Iosifŭ Szadovsky: D-lŭ deputatŭ sĕ vorbéscă despre ceea ce se întêmplă în Prusia.

Steinacker: N'am nimicŭ cu Prusia. eu vorbescŭ numai din punctŭ de vedere ungurescŭ (O voce: Minunatŭ!) şi numai ca cetăţénŭ alŭ statului ungarŭ. (Mare sgomotŭ şi mişcare).

Szadovsky: Faţă cu Pruşii numai denunciezĭ! (Aşa este! în stânga estremă).

Steinacker: Astfeliu de lucrurĭ nu urmă. escŭ, on. dietă. (Strigărĭ în stânga estremă: Nicĭ nu-i cu putinţă!) Aşa vĕdŭ, on. dietă, că nu numai pentru regĭ, ci adeseorĭ şi pentru naţiunĭ nenorocirea stă în aceea, că nu le place sĕ audă adevĕrulŭ. (Strigărĭ: Oho!)

Cautŭ sĕ spunŭ pe scurtŭ ceea ce vream sĕ dicŭ.

Prea stim. d. deputatŭ Busbach s'a provocatŭ la aceea, că s'au făcutŭ în ţéră, séu că se facŭ şi astădĭ încă totŭ feliulŭ de agitărĭ şi a distinsŭ cu laude pe acea mână vênjósă, care le-a înfrênatŭ. (Aprobărĭ şi vivate în drépta.) Pentru acésta are sĕ-i mulţăméscă acela, căruia 'i s'a adresatŭ complimentulŭ. Pentru a arăta, că cu ocasiunea alegerilorŭ de ce feliu de mijlóce prevenitóre este întêmpinată totdéuna din partea puternicului guvernŭ centralŭ libertatea publică, despre care a vorbitŭ d-lŭ deputatŭ Busbach, — în privinţa asta credŭ că va fi deajunsŭ a mĕ provoca la propunerea colegului deputatŭ Daniilŭ Iranyi, pe care nu peste multŭ timpŭ vomŭ avé s'o desbatemŭ.

Orĭ câtŭ s'ar sili omulŭ sĕ-şĭ alégă cuvintele şi sĕ se esprime pe câtŭ se póte mai moderatŭ, nu póte s'o facă acésta fără a nu manifesta o afectaţiune de totŭ prea mare (Sgomotŭ. Strigărĭ Vorbesce despre regalii). Din astă causă, on. dietă, îndată îmĭ voiu şi termina vorbirea. D-lŭ deputatŭ Busbach nu se teme, că se va vătĕma libertatea publică; nu are temere nicĭ din partea guvernului centralŭ, pentru-că dice: are încredere, că rassa maghiară nu va fi terorisată la alegerĭ. (Sgomotŭ. Strigărĭ: Vorbesce despre regalii!)

Vorbescŭ despre ceea ce a vorbitŭ d-lŭ deputatŭ Busbach, fără ca sĕ fi fostŭ împedecatŭ de cineva. (S'audimŭ!)

Câtŭ de mare este liberalismulŭ d-lui deputatŭ sĕ vede din împrejurarea, că nu se teme, că rassa maghiară va fi terorisată; décă însĕ se teroriséză Românii orĭ Slovacii, acésta se vede că nu-i turbură liniştea sufletéscă a d-lui deputatŭ.

Nu vorbescŭ însĕ şi mai departe despre acéstă cestiune, care este una din cestiunile de viéţă ale Ungariei. Eu sunt convinsŭ, on. dietă, că mai curêndŭ orĭ mai târdiu acéstă cestiune va fi resolvată în modŭ norocosŭ; suntŭ convinsŭ, că ora egalei îndreptăţirĭ şi a respectărei drepturilorŭ reciproce va sosi odată, pentru că trebue sĕ soséscă, şi de acésta unŭ patriotŭ bunŭ nu trebue sĕ se îndoéscă. Dér şi până când va sosi acea oră, acei cetăţenĭ ai ţĕrei acesteia, pe carĭ în adevĕrŭ nu-i cunóscețĭ, dér carĭ se consideră ca fii maşterĭ ai patriei, îşĭ vorŭ împlini datorinţele lorŭ patriotice şi de aci înainte tocmai aşa, ca şi până acum.

Preşedintele. Cautŭ sĕ rogŭ pe d-lŭ deputatŭ, ca sĕ binevoiéscă a reveni acum la obiectulŭ dela ordinea dilei. (Viue aprobărĭ.)

Steinacker: Am disŭ dela începutŭ, că numai vorbirea d-lui deputatŭ Busbach m'a făcutŭ sĕ vorbescŭ. Aşŭ fi doritŭ, ca în decursulŭ discuţiunei din altă parte sĕ se fi ridicatŭ cuvêntulŭ, care sĕ fi pusŭ la cale declaraţiile lui Busbach nu din punctulŭ de vedere alŭ unei rasse‘ ci din punctulŭ de vedere alŭ statului întregŭ. Sperŭ, că dór se va face şi acésta. Şi acum dau espresiune numai acelei speranţe, că frumósele cuvinte vorŭ fi urmate de fapte înţelepte, drepte şi vrednice de numele unorŭ bărbaţĭ de statŭ. Proiectele de legĭ nu le primescŭ.

(Va urma).

Causa parochielorŭ mixte române-sêrbe.

Aradŭ, 12/24 nov. 1888.

(Urmare.)

Dér acéstă pretensiune a părţii acusate, cu referinţă la parte egală, nu e basată, şi n'o sprijinesce nicĭ trecutulŭ la care se provócă, nicĭ conceptulŭ juristic de corporaţiune, ce l'a citatŭ de argumentŭ. Că deşi ar fi doveditŭ aceea, cumcă poporaţiunea comunei Chinesŭ odinióră o formau Sêrbii în precumpănire séu eschisivŭ: din acésta nu se póte deduce că în 1802 la didirea şi adjustarea bisericei, şi peste totŭ la întemeiarea comunei bisericescĭ, Sêrbii ar fi contribuitŭ cu valorĭ mai marĭ decâtŭ Românii, séu cu valorĭ ce ar fi fostŭ egale cu ale Româniloru, şi nu se póte deduce atuncĭ, când însăşĭ acusata comună sêrbă în 1872, cum se adeveresce sub O. le-a dechiaratŭ tóte de comune, şi s'a pronunciatŭ însăşĭ, că nu are sĕ pretindă parte separată séu eschisivă din averea bisericéscă. Şi în disertaţiunea istorică, ce o produce acusata partidă sub Nr. 21, încă se dice aceea, cumcă în comuna Chinezŭ încă la 1716 numĕrulŭ Sêrbilorŭ scădduse fórte şi locurile lorŭ le-au ocupatŭ totŭ mai multŭ Românii.

Eră ce privesce argumentaţiunea partei acusate, ce-a împrumutat'o din conceptulŭ juristicŭ de corporaţiune, în Chinesŭ n'au fostŭ douĕ corporaţiunĭ de comune bisericescĭ gr. or. fără numai una, şi astădĭ încă este aşa: comuna bisericéscă gr. or. din Chinesŭ, fără atributŭ de naţionalitate, şi cumcă acésta, în originea sa, s'ar fi formatŭ prin o împreunare din douĕ corporaţiunĭ esistente, acésta nu afirmă nicĭ acusaţii. Şi se susţine acelaşŭ principiu, că subiectulŭ drepturilorŭ la avere în comuna bisericéscă, nu l'a formatŭ şi nu-lŭ formă singuraticii membri ai comunei bisericescĭ, fără e subiectŭ însĕşĭ corporaţiunea ideală, comuna bisericéscă; dér când legea, anume articululŭ IX din 1868, permite, ca membrii unei corporaţiunĭ sĕ se pótă despărţi şi sĕ înfiinţeze douĕ corporaţiunĭ nouĕ, atuncĭ acea corporaţiune nouă, ce se compune din minoritatea singuraticilorŭ membri ce se despartŭ şi n'au posedatŭ avere separată séu separate părţĭ de avere, la nicĭ o întêmplare nu póte forma o pretensiune mai mare la averea corporaţiunei vechĭ desfiinţate, decâtŭ ce ar fi competitŭ singuraticilorŭ membri ai sĕi, adecă câtŭ ar fi pututŭ duce aceştia cu sine în casulŭ, décă dênşii arŭ fi fostŭ subiecte de dreptŭ la avere în corporaţiunea vechiă. Că la din contră, în casulŭ unei împărţirĭ egalĭ, s'ar puté întêmpla, ca o minoritate ce dispare (de esemplu 10 suflete faţă cu 1000) sĕ-i facă maiorităţii celei marĭ imposibilă o constituire în nouă comună bisericéscă, carea, chiar pentru numĕrulŭ sĕu celŭ mare, numai cu spese mai multe s'ar puté susţiné ca comună bisericéscă. Acésta n'a pututŭ voi citatulŭ articulŭ de lege IX din 1868, din carele, de altă parte, nu se póte esplica séu conclude nicĭ acea intenţiune, că ar fi voitŭ, cu orĭce preţŭ, sĕ facă posibilŭ verĭ-cărei minorităţĭ a înfiinţa nouă comună bisericéscă independentă, în locŭ de a se alătura, ca filială, la altă comună bisericéscă gr.-or. de aceeaşĭ naţionalitate. De altmintrea, aicĭ nu ne este permisŭ sĕ perdemŭ din vedere nicĭ acea circumstanţă, că acusaţii sêrbĭ, fiindŭ cu multŭ mai puţinĭ la numĕrŭ, au lipsă de o biserică mai mică, decâtŭ actorii românĭ.

Poporaţiunea sêrbă acusată crede sĕ pretindă parte egală din averea comună bisericéscă, şi pentru aceea, că apartamentele bisericescĭ, în parte mai mare, pórtă inscripţiunĭ slave. Dér faptulŭ acesta în sine nu motivéză pretensiunea acusaţilorŭ în privinţa drepturilorŭ la avere, deórece inscripţiunile slave nu eschidŭ aceea, că la procurarea acelorŭ apartamente, Românii, fiindŭ în mai ioritate, au contribuitŭ în mĕsură mamare, decâtŭ Sêrbii, carĭ suntŭ în minoritate, cu carĭ dênşii fiindŭ de o religiune au formatŭ împreună comuna bisericéscă — sub jurisdicţiunea metropolitului sêrbŭ şi a episcopului sêrbŭ.

Nicĭ aceea nu se póte lua aicĭ în consideraţiune, că în biserica comună serviţiulŭ dumnedeescŭ s'a ţinutŭ perondatŭ românesce şi sêrbesce; deórece, precum se scie, chiar acéstŭ circumstanţă i-a îndemnatŭ pe Românĭ la despărţire de metropolia sêrbéscă, ceea ce legea lĭ-a şi permisŭ, reservându-li-se ca sĕ-şĭ pótă validita pretensiunile în ce privescŭ drepturile la avere.

(Va urma.)

Premiile Academiei Române.

I) In anulŭ 1889 se vorŭ da douĕ premii: unulŭ de 12,000 lei numitŭ *Marele premiu Năsturelŭ-Herăscu,* din seria B, celei mai bune cărţĭ românescĭ, *de orĭ-ce cuprinsŭ,* şi altulŭ de 5000 lei, numitŭ *Premiulŭ Eliade Rădulescu,* celei mai bune cărţĭ românescĭ, *cu cuprinsŭ literarŭ,* publicată între 1 Ianuarie 1887 şi 31 Decemvre 1888.

Orĭ-cine ar vré sĕ concure la aceste premii, precum şi la celŭ următorŭ, îşĭ va trimite prin poştă, la cancelaria Academiei în Bucurescĭ, cărţile sale, în câte 12 exemplare fiă-care până la 31 Decemvre 1888.

II) In anulŭ 1890, va da unŭ premiu de 4000 lei, numitŭ *Premiulŭ Năsturelŭ Herăscu,* din seria B., celei mai bune cărţĭ române de orĭ ce conţinutŭ, din cele publicate între 1 Ianuarie 1888 până la 31 Decemvre 1889.

III) In anulŭ 1889 se va da *Premiul statului Lazărŭ,* de 5000 lei celui mai bunŭ manuscrisŭ românŭ despre „Studiulŭ vinurilorŭ în România“, din punctŭ de vedere economicŭ şi alŭ composiţiei lorŭ chimice, care manuscrisŭ va trebui sĕ cuprindă materie cam pentru 300 pagine de tiparŭ în 8° garmond şi sĕ fiă presentatŭ la cancelaria Academiei până la 31 Decemvre 1888.

IV) In 1890, se vorŭ da douĕ premii din carĭ unulŭ *Premiulŭ associaţiunei craiovene pentru uesvoltarea învĕţământului publicŭ,* de 1500 lei, celei mai bune cărţĭ de scólă în limba română, din câte se vorŭ fi tipăritŭ dela 1 Ianuarie 1887 până la 31 Decemvre 1888. Până la acéstă ultimă dată, se va depune în câte 12 exemplare la cancelaria Academiei cărţile propuse pentru concursŭ; alŭ doilea, *premiulŭ statului Lazărŭ* de 5000 lei, se va da, séu celei mai bune cărţĭ române, de conţinutŭ sciinţificŭ, din cele tipărite dela 1 Ianuarie 1888 până la 31 Decemvre 1889, séu se va da acestŭ premiu celei mai însemnate invenţii sciinţifice făcute dela 1 Ianuarie 1888 până la 31 Decemvre 1889.

V) In anulŭ 1890 se va da *Premiul statului Eliade Rădulescu* de 5000 lei celui mai bunŭ manuscrisŭ despre *istoria şcólelorŭ în ţĕrile române, în prima jumĕtate a secolului XIX până la 1864,* care va fi presentatŭ până la 31 Decemvre 1889.

VI) In anulŭ 1891 se vorŭ da trei premii, din carĭ *Premiulŭ Alexandru Ionŭ Cuza,* de 10,000 lei, celui mai bunŭ manuscrisŭ despre *Istoria Ronânilorŭ. dela Aurelianŭ până la formarea principatelorŭ,* şi care va fi presentatŭ până la 30 Noemvre 1890; alŭ doilea, *Premiulŭ G. San Marinŭ* în sumă de 1,500 lei celui mai bunŭ manuscrisŭ despre consideraţiunĭ asupra comerciului României, cu ţĕrile streine, atâtŭ la orientŭ câtŭ şi la occidentŭ, începêndŭ cu secolulŭ alŭ 16-lea până la anulŭ 1860, şi alŭ treilea *Premiulŭ statului Lazărŭ,* de 5000 lei, celui mai bunŭ manuscrisŭ despre „Igiena ţĕranului românŭ.“ Locuinţa, încălţămintea şi îmbrăcămintea. Alimentaţiunea în diferite regiunĭ ale ţĕrei şi în diferite timpurĭ ale anului. Aceste douĕ ultime manuscrise vorŭ fi depuse până la 31 Decemvre 1890.

VI) In 1892 Academia va da *Premiulŭ statului Eliade Rădulescu* de 5000 lei, celui mai bunŭ manuscrisŭ despre nascerea şi înmormêntarea la Românĭ“. „Datine şi credinţe“, şi care va fi depus până la 31 Decemvre 1890.

VIII) In 1894, se va da *Premiulŭ D. Hagi Vasile,* de 5000 lei, celei mai bune cărţĭ românescĭ din cele tipărite dela 1 Ianuarie 1888 până la 31 Decemvre 1893, alŭ cărui cuprinsŭ va fi istoria comerciului la Românĭ, séu starea actuală a comerciului la Românĭ, séu starea actuală a comerciului în România etc.

Manuscrisele presentate la aceste concursurĭ vorŭ fi anonime, purtândŭ o devisă care va fi reprodusă pe unŭ plic sigilatŭ, conţinêndŭ numele concurentului.

TELEGRAMELE „GAZ. TRANS“.

(Serviciulŭ biuroului de coresp. din Pesta.)

Berlinŭ, 28 Noemvre. Desbaterile asupra bugetului în parlamentŭ decurgŭ fără pasiune. Chiar Richter vorbesce fórte moderatŭ şi a lăudatŭ discursulŭ tronului, care e de natură a întări pacea.

Parisŭ, 28 Noemvre. Regele Italiei dise către noulŭ ambasadorŭ francesŭ: Nicĭ-odată n'a avutŭ Italia gândurĭ agresive contra Franciei; ómenĭ nechibzuiţĭ strică raporturilorŭ dintre cele douĕ naţiunĭ, care suntŭ decise a trăi pacinicŭ una lângă alta.

Petersburgŭ, 28 Noemvre. Probabilŭ că Ţarulŭ va merge la Berlinŭ numai pela sfîrşitulŭ lui Iunie anulŭ viitorŭ.

Belgradŭ, 28 Noemvre. Regele Milanŭ a adresatŭ o scrisóre către cei 28 de membri de frunte ai comisiunei pentru revisuirea constituţiei, accentuândŭ abusurile electorale, şi propuse d'a se aduce o lege electorală provisorică, care sĕ aibă valóre numai pentru alegerile viitóre ale Scupcinei. Propunerea a fostŭ respinsă cu 16 contra 12 voturĭ.

Budapesta, 28 Noemvre. Deputatulŭ Steinacker şĭ-a depusŭ mandatulŭ de deputatŭ în urma afacerei cu camera comercială şi industrială, alŭ căreia secretarŭ este.

Cursulŭ pieţei Braşovŭ
din 27 Noemvre st. n. 1888.

Bancnoţe românescĭ	Cump.	9.28	Vênd.	9.30
Argintŭ românescŭ .	„	9.25	„	9.28
Napoleon-d'orĭ . . .	„	9.65	„	9.67
Lire turcescĭ . . .	„	10.92	„	10.95
Imperialĭ	„	9.92	„	9.95
Galbinĭ	„	5.70	„	5·72
Scris. fonc. „Albina“ 6%	„	101.—	„	—.—
„ „ „ 5%	„	98.—	„	98.50
Ruble rusescĭ . . .	„	122.—	„	123.—
Discontulŭ	6½—8% pe anŭ.			

Editorŭ şi Redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureşianu.

Sosirea și plecarea trenurilorŭ și postelorŭ în Brașovŭ.

I. Plecarea trenurilorŭ:

1. Dela Brașovŭ la Pesta

Trenulŭ de persóne Nr. 307: 7 óre 10 de minute séra.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 315: 4 óre 10 minute diminéța.

2. Dela Brașovŭ la Bucuresci:

Trenulŭ mixtŭ Nr, 318: 1 órŭ 55 minute după amédĭ.

II. Sosirea trenurilorŭ:

1. Dela Pesta la Brașovŭ:

Trenulŭ de persóne Nr. 308: 9 óre 46 minute înainte de amédĭ.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 316: 9 óre 52 minute séra.

2. Dela Bucuresci la Brașovŭ:

Trenulŭ mixtŭ Nr. 317: 2 óre 32 minute după amédĭ.

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașovŭ